

BLUMENTÁL

Ročník XXIII

Číslo 6

Jún 2012

DVE VÝZVY

Počas Bratislavských Hanusových dní koncom apríla sme aj niektorí z našej blumentálskej farnosti zavítali do centra Quo Vadis pri „Trojičke“, kde sa konala prednáška pomocného biskupa salzburskej arcidiecézy Dr. Andreasa Launa. Z jeho slov bolo cítiť, že situácia rakúskych katolíkov je veľmi vážna. Hovoril dokonca o tom, že cirkev v Rakúsku je nielen rozdelená do dvoch táborov, ktoré nevedia nájsť spoločnú reč, ale skôr to vyzera, že už ide o dve paralelne fungujúce zoskupenia. Nielen v Rakúsku, ale aj všeobecne v Cirkvi sa často zvykne hovoriť o tzv. liberálnom a konzervatívnom kridle. Najmä médiá obľubujú tieto dve kategórie.

V čase smrti bl. Jána Pavla II. Niektorí novinári špekulovali nad tým, kam by sa uberala Cirkev a aká by bola jej prioritná agenda, keby sa stal novým pápežom reprezentant liberálnejšie alebo konzervatívnejšie orientovaných kardinálov. Rád by som podotkol, že všetci páni kardináli sú veriaci katolíci (aspoň dúfam ☺), voľba pápeža v žiadnom čase a v žiadnej situácii neznamená diametrálne odlišné smerovanie Cirkvi, lebo jej hlavou je Kristus. Mimochodom, bolo veľmi zaujímavé sledovať myšlienkové pochody niektorých novinárov, keď sa snažili Jána Pavla II. zadeliť do niektorého z dvoch táborov. Je konzervatívce? Asi nie, má veľmi progresívny prístup k ekumenizmu a medzináboženskému dialógu. Má aj voľnejší prístup k liturgii a veľmi zdôrazňuje sociálne učenie Cirkvi. Je teda liberál? Asi ťažko. Nechce svätiť ženy za kňazov, ani zrušiť celibát či vyhovieť homosexuálom ich nadprávam. Občas bolo až humorné sledovať, ako ho chceli napasovať do niektovej zo spomínaných kategórií a stále im tam čosi nesedelo.

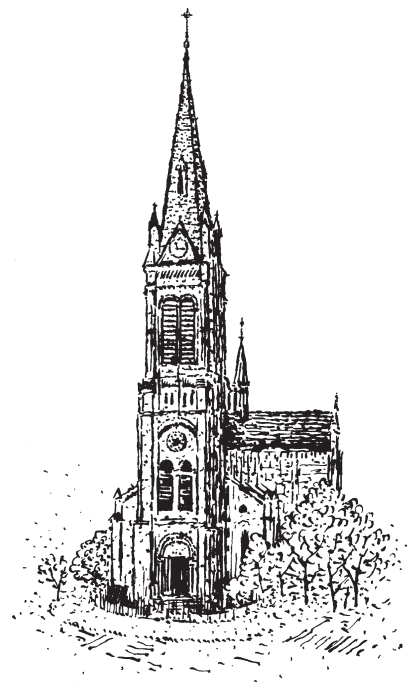
Raz, ešte v USA, som pripravoval na sviatosť krstu jedného emigranta českého pôvodu. Keď sme sa rozprávali o Cirkvi, spýtal sa ma, či sa cítim skôr liberálom alebo konzervatívcom. Odpovedal som mu: „V prvom rade chcem byť dobrým kresťanom – katolíkom.“ Možno tak ako on, aj vy sa pousmejete a budete považovať takúto odpoveď za menšie diplomatické kľúčkovanie. Ale ako vtedy (čo som mu následne aj vysvetlil), aj teraz si za touto odpoveďou stojím. Kristus nás pozýva byť jeho nasledovníkmi. Meno kresťan nie je odvedené ani od liberála ani od konzervatívca, ale od Krista, ako to dosvedčujú Skutky apoštolov z Antiochie (Sk 11, 26). Nielen bl. Jána Pavla II. a v niektorých aspektoch ani Benedikta XVI. (vrátane jeho predpontifikálnej etapy života) nemožno zaškatuľkovať. Aj s Ježišom Kristom to bolo podobné. Niektorým jeho učenie pripadalo príliš radikálne, obviňovali ho z rušenia možžišovských tradícií, inokedy im nevyhovoval návrat k pôvodnému, napr. pri diskusiách o rozvoje a priepustnom liste.

To nešťastné rozdeľovanie (a niekedy aj reálne rozdelenie, hoci zatiaľ len regionálne) na „liberál verzus konzervatívce“ nie je len rétorikou médií. Už stihlo nasiaknuť aj do nášho uvažovania. Kto sa cíti liberálom, opovrhuje konzervatívcom, považuje ho za brzdu v Cirkvi a neschopného samostatne myslieť. Kto sa označuje za konzervatívca, vidí v liberáloch tú najväčšiu hrozbu pre Cirkev, ktorá všetko rozleptá. Sú takéto postoje evanjeliové? Opovrhovanie, nevráživosť a nenávisť nikdy nebola a s úplnou istotou poviem, že ani nikdy nebude súčasťou života podľa Evanjelia. Na jednej svadbe som sa stretol s biskupom Mons. Ludwigom Schwarzm z Linza (rodákom z Mostu pri Bratislave), ktorý tiež ťažko prežíva pohľad na dva tábory nezmieriteľne postavené proti sebe. Hoci sa obviňujú z toho, kto je skutočne verný, a naopak, kto pošliapava kresťanskú vieru a učenie Cirkvi. Oba tábory majú jednu vec spoločnú: pyšnú uzavretosť do seba a zaľúbenosť (aj zadúbenosť) do svojich postojov. Mám určité osobné skúsenosti aj s jednými, aj s druhými. Úprimne sa mi žiada dať jednu aj druhú kategóriu do úvodzoviek. „Liberál“ sa veľmi napaňuje svojou slobodou myslenia, ale beda, ak mu niekto protirečí alebo len prezentuje svoj názor. To pokladá (a teraz cítujem reprezentanta istej iniciatívy kňazov z Rakúska) „za vrchol drzosti“. Aké neliberálne! Rovnako primitívne je, ak „konzervatívce“ nachádza namiesto protiargumentov jedinou odpoveď v snahe exkomunikovať, suspendovať či sankcionovať.

Nedávno v Rakúsku, ale i vo svete (aj u nás) vzbudila záujem tzv. farárska iniciatíva „Výzva na neposlušnosť“, ktorú vedie bývalý generálny vikár z Viedne P. Helmut Schüller. Sú v nej niektoré požiadavky, nad ktorými treba minimálne porozmýšľať, sú tam aj také, kde sa už zachádza príďaleko. Dost rozpačitý som ostal aj pri niektorých protireakciách zo strany „obrancov viery“ aj na našich internetových fórach. Myslím si, že veľmi rozvážne sa nepriamo k danej téme vyjadril Svätý Otec Benedikt XVI. v príhovore ku kňazom rímskej arcidiecézy na Zelený štvrtok. Ako postoj k spomínanej výzve nevidí akúsi protivýzvu, ale výzvu pripodobníť sa Kristovi. Osobne si myslím, že každý úprimný veriaci – kňaz i laik – potrebuje vo svojom živote naplňať dva na prvý pohľad protikladné postoje: **postoj pokory a postoj odvahy.**

Pestovať pokoru (dajme ju do súvislosti aj s poslušnosťou), ktorá aj vtedy, keď sa mi niečo v živote pripadne aj v učení Cirkvi nepozdáva, bude ma hamovať v tom, aby som sa ne-

(Dokončenie na s. 7)

*Ježišu, žriedlo vládnosti,
istota večnej radosti,
zdroj šťastia, lásky, milosti,
srdce našich pravá rozkoš si.*

*Ježišu, nádej kajúcich,
láskavý k všetkým prosiacim,
si dobrý k hľadajúcim;
a čím si pre milujúcich?!*

*Ježišu, tvoja láska len
poteší srdce úplne;
dáva mu silu deň čo deň
a žiari ako pochodeň.*

*Ježišu, láska horúca,
hľadá ťa duša trpiaca,
prosi ťa duša kajúca,
s dôverou volá hlas srdca.*

*Zostaň v nás, Ježiš láskavý,
zostaň, keď vzniknú obavy,
a keď tmu zhltnú dialavy
svet čistá radosť zaplaví.*

*Ježišu, samá láskavosť,
drahý a milý srdca hosť,
dávaš nám milosť na milosť;
vzbud' v srdciach lásku, horlivosť.*

*Kvet Panny Matky Márie
našich srdc láskou, šťastím je;
nech pieseň veniec uvije
a srdce k Bohu privinie. Amen.*

PRETVOR NAŠE SRDCIA PODĽA SVOJHO SRDCA

Ako malý chlapec som s ostatnými deťmi chodieval na náboženstvo a do kostola. Po prvom svätom prijímaní sme boli povzbudzovaní vykonať si pobožnosť deviatich prvých piatkov. „Vraj to bolo spojené s nejakými prislúbnami.“ V tom čase bol u nás nedostatok náboženskej literatúry a tlačie takže sme nepoznali podrobnosti o týchto prislúbnostiach a s nimi spojenej pobožnosti. Neskôr som dostal do rúk malú brožúrku o Najsvätejšom Srdci Pána Ježiša, a v nej som našiel tieto prislúbenia, že ctiteľia božského Srdca obsiahnu:

- všetky milosti potrebné ich stavu;
- pokoj v rodinách;
- útechu vo všetkých protivenstvách;
- ochranu v živote, ale osobitne v hodine smrti;
- požehnanie na všetky podujatia;
- žriedlo a nekonečné more milosrdenstva v Božskom srdci pre hriešnikov;
- vlašné duše horlivosti;
- horlivé duše pokrok v dokonalosti;
- domy, v ktorých uctieujú obraz Božského Srdca, požehnanie;
- kňazi milosť pri práci na spásu duší;
- tí, čo rozširujú pobožnosť Božského Srdca, istotu, že budú zapísaní v samom Srdci Ježiša.

Sľubujem v prehojnom milosrdenstve svojho Srdca, že tým, čo si vykonajú pobožnosť deviat po sebe nasledujúcich prvých piatkov, dám milosť kajúcnosti, že nezomrú bez mojej milosti, ani bez prijatia svätých sviatostí a moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v hodinu smrti.

Veľkými šíriteľmi úcty k Ježišovmu Srdcu boli sv. Bernard, Bonaventúra, sv. František Saleský, Katarína Sienská. No najväčším apoštolom Najsvätejšieho Srdca bol Ján Eudes (+1680). Prvé liturgické slávenie Najsvätejšieho Ježišovho Srdca s povolením renneského biskupa konal tento

svätec pre svoju Kongregáciu 20. októbra 1672. Sám zostavil texty omše a oficia. Čoskoro mnohé diecézy vo Francúzsku, Taliansku a Nemecku slávil tento sviatok.

Druhou osobnosťou ktorú použila Božia prozreteľnosť na rozšírenie úcty k Najsvätejšiemu Ježišovmu Srdcu, bola svätá Margita Mária Alacoque (+1690). Táto panna z rehole Navštívenia mala v rokoch 1673 – 1675 osobitné súkromné zjavenia Najsvätejšieho Ježišovho Srdca, a práve s jej zjaveniami sú spojené už citované prislúbenia. O rozšírenie úcty k Najsvätejšiemu Ježišovmu Srdcu napriek všetkým prekážkam, ktoré sa v tom storočí vyskytovali, všemožne sa usiloval duchovný

vodca svätej Kataríny svätý Claudius de la Colombière

V Kristovom Srdci ide Božia láska v ústrety celému ľudstvu. Boh je Duch, preto ho nevidíme a nepočujeme. Neostal však v skrytosti, ale prehovoril k nám vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi. Pán Ježiš nezostal len pri pekných slovách. Výrazné sú aj jeho skutky, znamenia či zázraky. Ten najväčší prejav lásky je viditeľný na Golgote. *Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za priateľov.* Ježišove slová: *Podte ku mne všetci, ktorí sa namáhate, vezmite na seba moje jarmo, učte sa odo mňa, som tichý a pokorný srdcom* sú pre nás pozvaním, aby sme bližšie nasledovali Pána. Úcta k Ježišovmu Srdcu vyplýva z úcty k trpiacemu Ježišovi na kríži a z úcty k Eucharistii, v ktorej Pán sprítomňuje svoju obetu a zároveň je v nej prítomný aj s oslávenými ranami svojho umučenia. Základy tejto úcty sú zachytené vo Svätom písme: *Jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda* (Jn 9, 34). V dni slávnosti Božského Srdca sa pri adorácii modlíme: *Podme, klaňajme sa Ježišovmu srdcu zranenému láskou k nám.* Nech nás slávnosť Najsvätejšieho Ježišovho Srdca a aj júnová pobožnosť k jeho božskému Srdcu premenia.

Ja som často v čase, keď sa mi do rúk dostala spomínaná brožúrka premýšľal, ktorú z milosti Ježišovho Srdca najviac potrebujem. Teraz, keď som kňazom, zvlášť vidím naliehavosť prosby: *Pane Ježišu, pretvor naše srdcia podľa svojho Srdca.*

Zdenko Tkáčik, kaplán

POD SPÔSOBOM CHLEBA Z LÁSKY UKRYTÝ...

Cirkev žije z Eucharistie

Táto jednoduchá formulka v skratke vyjadruje centrálnu a nenahraditeľnú miesto, aké má sviatosť Eucharistie v živote kresťana. Bez nej by sme boli ako suché ratolesti. Stačí si spomenúť na slová Pána Ježiša: *Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život.* (Jn 6, 54).

Blahoslavený pápež Ján Pavol II. svoju poslednú encykliku (pápežský okružný list všetkým biskupom a celému veriacemu ľudu – napísal ich trinásť) venoval práve téme Eucharistie. Ako názov vybral práve spomenutú formulku – *Ecclesia de Eucharistia*, Cirkev žije z Eucharistie. Nie je náhoda, že je to posledný dôležitý dokument tohto veľkého pápeža. Akoby nám tým chcel pripomenúť – on a cez neho istotne aj Duch Svätý, ktorý vedie Cirkev –, aby sme nezabúdali na centrálnu miesto Eucharistie v živote Cirkvi.

Priklady svätých

Aj dielo najvýznamnejšieho cirkevného učiteľa stredoveku sv. Tomáša Akvinského sa končí práve pri téme Eucharistie. Jeho životopisci píšu, že ku koncu života pri jednom slávení svätej omše sv. Tomáš hlboko prežil prítomnosť Krista v Eucharistii. Po tomto zážitku už nepridal k svojmu takému bohatému dielu ani písmenko. Ba dokonca sa zbavil aj všetkých písacích nástro-

jov. Svojmu spoločníkovi Reginaldovi, ktorý len nechápavo krútil hlavou nad Tomášovou zmenou, povedal: „Viac nemôžem. Všetko, čo som napísal, sa mi zdá ako slama oproti tomu, čo som zakúšil.“

O apoštolovi Ríma sv. Filipovi Neri už počas jeho života kolovali historky o jeho mimoriadnom prežívaní slávenia Eucharistie. Jedna z nich je zachytená aj na maľbe malej kaplnky bytu, kde sv. Filip žil. Malí miništranti dostali zákaz od svätca vstúpiť do kaplnky, keď slúžil v súkromí svätú omšu. Raz však tento zákaz neposlúchli. Maľba zobrazuje práve moment, keď nezbedníci nakúkajú cez pootvorené dvere do kaplnky a celí prekvapení sledujú, ako sa svätec pohrúžený do slávenia svätej obety vznáša. Ba hovorí sa v tejto súvislosti o ňom aj jedna úsmevná poznámka. Keď sv. Filip slávil svätú omšu pre ľud, pripravoval sa na ňu trochu ináč ako ostatní. Kým bežne sa snažíme sústrediť, odpútať od roztržitých myšlienok, sv. Filip naopak – usiloval sa nejako rozptýliť. Popisko-

val si, pospevoval, aby sa nepohrúžil do slávenia najsvätejšej obety natoľko, že by svätá omša trvala niekoľko hodín a netrepzliví ľudia by ju prerušili a odchádzali. Samozrejme je to extrém, ktorý nám však môže pripomenúť, ako málo svätej omši rozumieme, ako povrchno ju prežívame.

Deň Eucharistie

V celom liturgickom roku máme hlavne dva dni vyhradené osobitne téme Eucharistie. Ide o Zelený štvrtok – deň ustanovenia Oltárnej sviatosti a sviatok, ktorý sa práve bliži – slávnosť Kristovho tela a krvi. Zvlášť tento deň je príležitosťou obnoviť naše prežívanie slávenia Eucharistie. Tento sviatok bol zavedený v 13. storočí, keď sa v Cirkvi viedli veľmi živé diskusie, až kontroverzie na tému Ježišovej reálnej prítomnosti v Eucharistii. V tomto období sa pod vedením Božieho Ducha dopracovalo učenie Cirkvi o Eucharistii, ako ho poznáme a vyznávame dnes. Boží ľud však na správne chápanie evanjelia nepotrebuje len dog-

my a poučky. Preto zasiahol Boží Duch aj inou cestou. V súkromnom zjavení augustiniánskej mniške sv. Juliane z belgického mesta Liège sám Kristus poukázal na potrebu sviatku, ktorý by oslavoval jeho tajomnú, ale reálnu prítomnosť v Eucharistii. Sv. Juliana videla krásny žiarivý mesiac, na ktorom však bola tmavá škvrna. Toto videnie malo znamenať, že medzi ostatnými kresťanskými sviatkami chýba sviatok Eucharistie. Ďalším podnetom zhora bol aj eucharistický zázrak v mestečku Bolsena neďaleko Orvieta, ktorý sa tiež stal v 13. storočí. Istý český kňaz Peter z Prahy sa práve vracal z púte do Ríma. Bojoval s pochybnosťami v súvislosti s vierou v prítomnosť Krista v Eucharistii. Pri slávení svätej omše v kostole sv. Kristíny v Bolsene sa Hostia, ktorú držal v rukách, premenila na skutočný kúsok mäsa, z ktorého kvapkala krv. Kňaz všetko zbalil do korporála (kus látky, na ktorom sú položené kalich a paténa) a „ušiel“ do sakristie. Ponáhlal sa hneď za pápežom Urbanom IV., ktorý vtedy sídlil v Orvieta. Ten poslal do Bolseny orvietskeho biskupa Jakuba, ktorého správdzali najznámejšie osobnosti tých čias, sv. Tomáš a sv. Bonaventúra, ktorí sa vtedy zdržiavali v meste. Potvrdenie platnosti tohto eucharistického zázraku prispelo k zavedeniu a rozšíreniu sviatku Kristovho tela a krvi do celej Cirkvi. Relikvie zázraku sa dodnes uchovávajú v Dóme v Orvieta.

Obnova Eucharistickej úcty

Slávenie Sviatku Božieho Tela, ako ho skrátené nazývame, je každoročnou výzvou pre Cirkev a pre každého kresťana očistiť a obnoviť prežívanie Kristovej skutočnej prítomnosti v Oltárnej sviatosti. Ako dosiahnuť tento cieľ? Môžu nám k tomu pomôcť tri kroky: pripomenúť si pravé učenie Cirkvi o Eucharistii; prehodnotiť svoj vnútorný postoj pred tajomstvom Eucharistie; skontrolovať, prípadne poopraviť vonkajšie prejavy eucharistickej úcty.

- **Učenie Cirkvi:** Pripomeňme si učenie Katechizmu Katolíckej cirkvi o Ježišovej prítomnosti v Eucharistii: *V Najsvätejšej sviatosti Eucharistie je obsiahnuté opravdivo, skutočne a podstatne telo a krv spolu s du-*

šou a božstvom nášho Pána Ježiša Krista, teda celý Kristus. Táto prítomnosť sa nazýva skutočnou nie výlučne, ako keby ostatné neboli skutočné, ale v najplnšom zmysle slova, pretože je podstatná; ňou sa totiž stáva prítomným celý a úplný Kristus, Boh aj človek (KKC 1374).

- **Vnútorný postoj:** Keď sledujeme nejaký športový zápas, dokážeme sa rozohriať a kričať na plné pľúca, keď pozeráme dobrý film, vieme sa dojať k slzám, ale pri slávení Eucharistie – sprítnomnení najdramatickejšieho zápasu o miestenky v nebi a najdojemnejšom prejave Kristovej lásky k nám, naše vnútro ostáva niekedy až hriechne chladné. Ak sa v posledných desaťročiach veľa aj v Cirkvi hovorí o „aktívnej účasti veriacich“ na slávení Eucharistie, v prvom rade tu ide o vnútornú účasť. Až potom o rôzne úlohy a miesta pri slávení. Pre zlepšenie vnútorného prežívania svätej omše je veľmi dôležitá dobrá príprava. Ide o prípravu v čase pred svätou omšou – teda odpútanie sa od ruchu sveta, stíšenie, premyslenie, s akými prosbami, vďakou i odprosami prichádzam. Prakticky je na to potrebné prísť načas na svätú omšu. Tu osobitne platí stará dobrá zásada: Každá akcia sa začína aspoň päť minút pred akciou.

Vlastný priebeh svätej omše napomáha sústredeniu, ak správne pochopíme jeho signály. Keď si sadáme pred čítaniami, máme sa opäť skoncentrovať ako dobrí učenci, ktorí si so záujmom chcú vypočuť slovo ich Majstra. Keď si kľakáme pred premenením, je to opäť signál zozbierať možno opäť roztratenú pozornosť a upriamiť

ju na vrcholný moment, keď sa sprítnomňuje Kristova obeta z lásky k nám. Aj zvuk zvonca je pomôckou na sústredenie sa na posvätnosť a hĺbku prítomnej chvíle.

Takisto je potrebné obnoviť spôsob prípravy na sväte prijímanie. Ako malé deti sme sa naučili „modliť sa pred a po svätom prijímaní“. Niektorí možno opakujú tieto formulky doteraz. Niektorí však možno radšej pozerá na osoby zoradujúce sa do radu pred oltárom alebo na hodinky, či stihne najbližšiu električku. Chvíľa svätého prijímania je taká posvätná, že si vyžaduje aspoň vnútorné stíšenie, odpútanie sa od všetkého a sústredenie sa na Kristovu prítomnosť. Niekedy máme čo povedať Ježišovi pri tomto stretnutí – o našich radoostiach, ale aj bolestiach a pádoch. Niekedy je to stretnutie bez slov, ale pozornosť sa má vždy sústrediť na to podstatné: Boh a ja.

- **Vonkajšie prejavy:** Ten, kto stvoril vnútro, stvoril aj vonkajšok. Preto správna úcta k Eucharistii zahŕňa aj príslušné vonkajšie správanie. Tu by sa dalo veľa hovoriť o vhodnosti oblečenia zvlášť v týchto letných mesiacoch, o správnych postojoch, o zapájaní sa do odpovedí, do spevov. Niekedy ide o detaily, na ktorých sa nedá „bazírovať“, nebolo by to správne. Ale pamätajme, že svätá omša je spoločné slávenie, nie súkromná modlitba. Preto sa pri nej vyžaduje určitá harmónia, jednota. Bez nej by bolo slávenie chaotické, vyrušujúce, ako sa to často aj stáva. Už sv. Pavol napomínal veriacich v Korinte, aké dôležité je zachovať poriadok pri bohoslužbách. Potom, ako dá niekoľko praktických usmerení, ktoré v našom prostredí nemajú až také opodstatnenie, odovzdáva síce jednoduchú, ale dôležitú zásadu: *Ale nech sa všetko deje slušne a po poriadku* (1 Kor 14, 40).

Na záver si pripomeňme slová obľúbenej eucharistickej piesne, ktorej latinský text pochádza od sv. Tomáša.

*Klaniam sa Ti vrúčne, Bože večitý,
pod spôsobom chleba z lásky ukrytý.
Srdce moje tebe sa len oddáva,
že si Pánom jeho, vďačne uznáva.*

Jozef Pajerský, kaplán

BOHOM POODHALENÉ TAJOMSTVO

Ak by sa niekto vybral do podhoria Tatier, obzrel by si hory z roviny pod nimi a povedal by, že je horolezec a že hory dobre pozná, bol by to nezmysel a nikto, kto v horách naozaj bol, by ho nebral vážne. V podobnej situácii sú niektorí kresťania, ktorí poznajú Boha z diaľky, z vonka, vnímajú totiž len nejaké božstvo, nerozoznávajú Otca, Syna, Duchu Svätého, a domnievajú sa, že Boha dokonale poznajú. Slávnosť Najsvätejšej Trojice nám dáva možnosť rozmyšľať nad týmto tajomstvom Boha a zároveň nad jeho hlbokým významom pre človeka.

Je pravda, že Židia poznali jedného Boha a nepoznali Trojicu a že aj tak boli vynikajúcim veriacim národom. Vynikali tým, že nemali množstvo božstiev ako ich susedia, že verili v jedného, neviditeľného, jedinečného, verného Boha, mali s ním z dejín svoje dôležité skúsenosti. A predsa pri všetkej tej blízkosti bol Boh pre nich vzdialený, do jeho vnútorného života nevstupovali ani sa ho nedotýkali. Boli ako dobre informovaný človek, ktorý žije celý život s horami v úzkom kontakte, ale do nich, do ich stredy a na ich vrcholky ni-

kdy nevstúpil. Teraz sa ale toto prirovnanie a sama skutočnosť rastu viery začnú rozchádzať. Človek, ktorý chce poznať krásu a tajomstvo hôr, musí do nich sám vstúpiť, dobiť ich. Človek Boha dobiť nemôže, vlastnými silami do jeho tajomstva, do jeho vnútra vstúpiť nemôže, ale môže urobiť to, čo hory urobiť nemôžu – môže človeku vyjsť v ústrety. V Ježišovi prišiel Boh k ľuďom. Poznávali vynikajúceho muža, ktorý Boha poznal a dokonca nazýval svojím Otcom. A neostával len pri nazývaní. On sám svojho Otca ako otca uznával, bol s ním

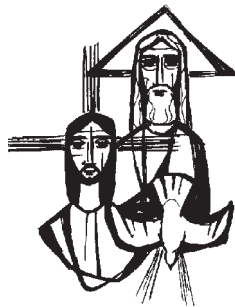
zajedno, konal jeho vôľu, skrátka, bol vo svojom vzťahu k Bohu medzi ľuďmi jedinečný.

Keď zomrel, ukázalo sa, že jeho vzťah s Otcom prevyšuje všetky ľudské predstavy a kvality, že je silnejší než smrť: vstal z mŕtvych, Otec ho vzkriesil, puto lásky Otca a Syna sa ukázalo neporušiteľné a Ježiš nielen ako Boží Syn, ale aj ako človek vošiel vzkriesením do Božej slávy. A tí, čo sa so vzkriesením Ježišom stretli a uverili v neho, poznali, aký je vzťah Otca a Syna, poznali Otca aj Syna. Ale tým sa to ne-

končilo. Týždeň pred nedeľou Najsvätejšej Trojice slávime nedeľu zoslania Ducha Svätého – tí, čo v Ježiša uverili, pocítili silu a moc jeho Ducha v sebe, pocítili, poznali Božiu moc, ako priamo a osobne pôsobí v ich životoch. Poznali Ducha, ktorý vychádza z Otca i Syna, ktorý ich oživuje, poznali z vlastnej skúsenosti Ježišovho Ducha – Ducha Svätého. A tak sa dostali omnoho hlbšie do Božieho tajomstva než najznamenitejší ľudia v Izraeli v čase Starého zákona. Boli ako tí, čo do hôr vystúpia, pocítia, čo to znamená stúpať do oblasti redšieho vzduchu, poznajú, čo je to byť na kopcoch nad mrakmi, vedia, ako ktorý vrch vyzerá a kde leží.

Vráťme sa ale k viere. Poznáva teda človek takto Boha už úplne? Samozrejme, že nie. Ak je pre človeka aj blízka ľudská bytosť i po rokoch poznania určitým tajom-

stvom, platí to tým viac o Bohu. Boh pre človeka vždy ostane tajomstvom. Ale tajomstvom, do ktorého človek začal vstupovať, tajomstvom, ktoré skusuje. Až vtedy je kresťanom, keď vstúpi do tohto tajomstva. Keď pozná Otca i Syna, keď žije z Ducha. Mnoho ľudí sa o Bohu, o Trojici učilo, ale toto tajomstvo samo o sebe im

ostalo skryté. Boli ako ľudia, ktorí majú síce mapu a hoci aj turistického sprievodcu, stále ostávajú na rovine - do hôr nevstúpia. Tí ale nemôžu mať pre hory žiadnu vášeň, dajú sa od nich pokojne odviešť. Podobne kresťania, ktorí sa naučili, že je *je-den Boh v troch osobách*, ale ktorí do tohto tajomstva nikdy svojim osobným poznaním, svojou skúsenosťou nevstúpili, dali sa a dajú od viery ľahko hocikým odviešť. Poznanie Boha ako Trojjediného tajomstva nie je ani otázka vyššieho kresťanského poznania, ani otázka filozofickej špekulácie. Poznanie Trojjediného Boha je podmienkou života, a to večného. Pretože do tohto tajomstva sme boli krstom ponorení (pokrstení v mene Otca i Syna i Ducha Svätého), v ňom sa máme po tomto svete pohybovať a v ňom má vyvrcholiť vo večnosti náš život. **Spracoval Marián Bér**

SVIATOSTI SLUŽBY SPOLOČENSTVU

Takto nazývame dve sviatosti, ktoré majú jedno spoločné: sú určené pre iných. Nikto nie je vysvätený iba sám pre seba a takisto nikto nevstupuje do manželského vzťahu iba sám pre seba. Obe sviatosti sú akýmsi kanálom, ktorým môže do sveta prúdiť Božia láska (Youcat, čl. 248).

Istý kňaz viedol takýto dialóg so snúbenkami: „Chceš byť v manželstve šťastný?“ „Áno.“ „Tak sa radšej nežeň, lebo nebudeš.“ Potom sa obrátil na snúbenicu a spýtal sa jej to isté. A to isté odporúčal aj jej. Potom sa spýtal ešte raz: „Chceš, aby tvoja snúbenica bola šťastná?“ „Áno, chcem.“ Tak sa ožen. Budete šťastní obaja.

Obe tieto sviatosti majú zmysel vtedy, ak tí, čo túto sviatosť prijímajú, chcú šťastie (dobro) toho druhého.

Manželstvo

Preto muž opustí otca i matku a príľne k svojej manželke a stanú sa obidvaja jedným telom. A tak už nie sú dvaja, ale iba jedno telo (Matúš 19, 5).

Manželstvo je ten istý božský akt, keď Boh dáva Adamovi ženu za spoločníčku. Zároveň je manželstvo vzájomným darovaním sa jednému druhému; sú si vzájomným darom. Ich vzájomné odovzdanie a prijatie vyjadruje manželský sľub: keď hovorí jeden druhému *beriem*, prijíma ho ako dar, keď mu povie *sľubujem*, že *budem verným, neopustím, budem milovať a ctíť*, daruje sa mu. Tento dar lásky je neodvolateľný. Manželstvo sa vzťahuje na výlučný a trvalý vzťah, teda vzťahom len ich dvoch, a to až kým ich smrť nerozdelí; jednota a nerozlučiteľnosť patri k podstatným vlastnostiam manželstva. V osobitnom prípade je možné odlúčenie. No nový zväzok rozvedenej osoby je neplatný a preto nedovolený; slová Pána Ježiša sú jednoznačné: *Kto si zoberie iného/inú* (okrem prípadu neplatnosti manželstva) *cudzoloží*.

Manželstvo je celoživotné spoločenstvo muža a ženy svojoj povahou zamerané na dobro manželov a na plodenie a následne výchovu detí. Pôvodcom manželstva je Boh, založil ho už pri stvorení človeka a takto manželstvo patrí k dobre ľudstva.

Cieľ manželstva má podľa definície dva významy: spájajúci a plodivý. Manželstvo

služí na dobro manželov ako aj na prokreáciu. Pri manželskom akte nemôžeme ani jedno vylúčiť, preto umelé oplodnenie a antikoncepcia sú zlé a hriechne.

Manželstvo je záväzkom pred spoločnosťou. Preto vzťah manželov hoci má intímny rozmer, musí mať verejný rámec. Manželský sľub sa vyjadruje pred spoločnosťou, do ktorej patríme, to znamená pred štátom, ak ide veriacich tak aj pred tvárou Cirkvi.

Pre pokrstených je manželstvo sviatosťou, lebo ich manželstvo tvoril Kristus Pán znakom, ktorým sa udeľuje milosť. Ich manželská zmluva je totiž napojená na zmluvu medzi Bohom a jeho ľudom – Kristom a Cirkvou. V Liste Efezanom Pavol napísal: *Kristus tak miloval Cirkve, že seba samého obetoval za ňu, ... tak sú aj muži povinní milovať manželky*. Vzájomné darovanie sa pokrstených manželov naznačuje Kristovo darovanie sa človeku a spôsobuje účasť na tomto dare. Slová manželského sľubu, podanie rúk, bozk naznačujú lásku, a spôsobujú hlbšiu účasť muža a ženy na Božej láske. Milosť tejto sviatosti pomáha manželom zviať kríž a nasledovať Krista, povstať pri pádoch, niesť si navzájom bremená, podriaďiť sa, milovať nadprirodzenou, nežnou a plodnou láskou.

Nanajvýš dôležitá je príprava na manželstvo. Začína sa už v detstve dobrým príkladom a príhodným poučením od rodičov. K plánovaniu manželstva pripomeňme, že neslobodno podceňovať ťažkosti, ktoré vznikajú v miešaných manželstvách, je to prípad, keď partner katolík vyznáva iné kresťanské vierovyznanie alebo dokonca odlišné náboženstvo.

Vzácnou udalosťou v Cirkvi bolo, keď Ján Pavol II. blahorečil prvý manželský pár Quatroochiovcov. Takže títo talianski manželka sa obaja dostali do neba. Ich vyhlásenie za blahoslavených potvrdzuje, že manželstvo je plnohodnotná cesta k svätosti.

Uvedomujúc si, že budúcnosť ľudstva ide cez rodinu, využite milosti veľkej sviatosti, uistiť sa, že vaša ľudská láska je zachytená o Lásku (s veľkým L, ktorou je Kristus).

Kňazstvo

Podte za mnou, urobím z vás rybárov ľudí (Marek 1, 16).

Povolanie na brehu Genezaretského jazera po zázračnom rybolove bolo nezbuditeľným zážitkom prvých učeníkov. Budeme uvažovať nad touto udalosťou všimajúc si povolanie týchto učeníkov na posvätnú službu. Podľa slova *podte za mnou* budú pokračovať v diele svojho Majstra. Slová *urobím z vás rybárov ľudí* znamenajú, že boli postavení do služby ľuď; ich povolanie je zamerané na druhých; na rozdiel od rybárov v profánnom zmysle, oni nezoberú život, lež privedú k plnému životu.

Predobraz apoštolskej služby nachádzame v Starom zákone, kde pre ľudí v ich vzťahu s Bohom boli ustanovení levitskí kňazi, proroci a králi. Novozákonná služba apoštola však prevyšuje starozákonný kňazský, prorocký i kráľovský úrad. Apoštoli a ich nástupcovia biskupi so svojimi kňazskými spolupracovníkmi zastupujú Kristovu svätú osobu, majú moc konať v mene Ježiša Krista – Jediného Prostredníka medzi Bohom a ľuďmi.

Vo Večeradle, keď Pán vyjadril želanie konať Eucharistiu na svoju pamiatku, ustanovil nielen Oltárnu sviatosť, ale v súvislosti s ňou i kňazstvo. Eucharistia, ako aj ostatné služby v Cirkvi, potrebuje služobníkov. Vďaka osobitnej sviatosti posvätného stavu sa poslanie, ktoré Kristus zveril apoštolom, naďalej vykonáva v Cirkvi až do konca čias.

Sv. Pavol Timotejovi ustanovenému za biskupa na Cypre pripomína dar, ktorý dostal prostredníctvom vkladania jeho rúk. Tento dar pretrváva v Katolíckej cirkvi vďaka apoštolskej postupnosti. Táto posvätná moc sa udeľuje vkladáním rúk biskupa ako nástupcu apoštolov. Vkladanie rúk naznačuje poverenie úradom, a to, čo

tento znak naznačuje, to spôsobuje, teda že kandidát dostáva od Pána Boha posvätnú moc. Pred týmto vkladáním rúk sa konsekračnou modlitbou vyprosujú dary Ducha Svätého pre určitý stupeň: diakonský, kňazský či biskupský.

Pre našu spásu Pán Ježiš aj dnes dôverne volá: „Pod' za mnou, urobím ťa rybárom ľudí.“ Cez iných ľudí, rôzne udalosti, rozličné životné okolnosti priťahuje niektorých mladíkov na kňazskú dráhu. Kto si myslí, že spoznáva v sebe znaky Božieho volania na vysvätenú službu, má svoju túžbu pokorne predložiť cirkevnej vrchnosti, ktorej patrí zodpovednosť a právo povolať niekoho, aby prijal stupne posvä-

ného rádu (porov. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, čl. 1578).

Človek, najmä ak žije v malej obci, osobitne si váži službu učiteľa, lekára a starostu. Ak pre život na tejto zemi môže veľa spraviť dobrý učiteľ, skúsený lekár a starostlivý starosta, potom, keďže *tvárnosť tohto sveta sa pomíňa*, pre nebeský život je potrebným kňaz. On je majster Slova, je učiteľ, ako služobník sviatosti je lekár a vodca jemu zvereneho ľudu. On je správcom duší. Kňazské povolanie je dar pre celé spoločenstvo.

Záver

Milí čitatelia Blumentálu, ako sa nás tý-

ka to – čo práve čítate? Máme si vážiť posvätný úrad v Cirkvi i jeho nositeľov – biskupov, kňazov a diakonov; potom máme ochotne prijímať to, na čo nás vyzývajú; napokon sa máme modliť za duchovných i za nové Božie pozvania na túto službu. Modlime sa aj za novokňazov, aby boli plní Ducha Svätého a vytrvali až dokonca v Božej vinici.

Počas týchto dní, keď mnohí uzatvoria Sviatosť manželstva aj v našom kostole, pamätajme na nich vo svojich modlitbách i obetách. Podľa svojich možností vydávajme skutkami i slovami svedectvo o posvätnosti a dôstojnosti oboch Sviatostí služby spoločenstvu. **Ján Sitár, kaplán**

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

Pokračovanie z predchádzajúceho čísla

Zbožnosť k Preblahoslavenej Panne Márii je významná a všeobecná cirkevná skutočnosť. Vyplyva z viery a lásky Božieho ľudu ku Kristovi, Vykupiteľovi ľudského pokolenia, a z pochopenia spásonosného poslania, ktoré Boh zveril nazaretskej Márii, pre ktorú svätá Panna je nielen Matkou Pána a Spasiteľa, ale v pláne milosti, aj Matkou všetkých ľudí. Celkom iste nemožno vo forme správnej mariánskej úcty vynechať ani

Litánie k Panne Márii

Medzi mariánske modlitby odporúča Učiteľským úradom patria aj litánie. V podstate spočívajú v dlhšej sérii prosieb k Panne Márii, ktoré nasledujú jedna za druhou v rovnakom rytme, a tvoria modlitbový prúd, charakterizovaný naliehavou prosebnou chválou. Invokácie totiž, všeobecne veľmi krátke, pozostávajú z dvoch častí: prvou je chvála (Panna dobrotivá), druhou prosba (oroduj za nás).

V liturgických knihách rímskeho obradu sa uvádzajú dva formuláre litánií: **Loretánske litánie, ktorých sme sa mohli zúčastňovať denne minulý mesiac, ku ktorým rímski veľkňazi opakovane prejavili svoju úctu, a litánie pre obrad korunovania obrazu Panny Márie, ktoré pri niektorých príležitostiach môžu byť účinnou alternatívou loretánskeho formulára.**

Množenie rozličných formulárov litánií by nebolo užitočné z hľadiska pastoračného; z druhej strany, ale prísne obmedzovanie by naznačovalo, že sa dostatočne nepamätá na duchovné bohatstvo niektorých miestnych cirkví alebo rehoľných rodín. Preto Kongregácia pre Boží kult odporúčala vziať do úvahy niektoré staršie alebo nové formuláre používané v miestnych cirkvách či v rehoľných inštitútoch známe štruktúrnou presnosťou a krásou invokácií. Toto odporúčanie sa prirodzene týka predovšetkým presne vymedzených miestnych alebo komunitných okruhov.

V dôsledku predpisu pápeža Leva XIII. modlitbu svätého ruženca v októbri ukončíť spevom Loretánskych litánií sa utvorilo v mnohých veriacich mylné presvedčenie, ako keby litánie boli určitým druhom dodatku ruženca. V skutočnosti ale **litánie sú samostatným kultovým úkonom: môžu tvoriť nosný prvok úcty k Panne Márii,**

byť procesiovým spevom, súčasťou bohoslužby slova alebo iných kultových štruktúr. Ďalším a nie bezvýznamným prejavom úcty k Matke Božej je

Zasvätenie – zverenie sa Panne Márii

Pri sledovaní dejín zbožnosti sa stretávame s rozličnými skúsenosťami osobného i kolektívneho zasvätenia – odovzdania, zverenia sa Panne Márii. Odzrkadľujú sa v príručkách modlitieb a v stanovách mariánskych združení, v ktorých nachádzame formuly zasvätenia a modlitby so zreteľom alebo v spomienke naň. Pokiaľ ide o úkon zasvätenia Panne Márii, nie sú zriedkavé pochvalné prejavy rímskych veľkňazov a známe sú aj formuly, nimi verejne prednesené. **Dobre známym učiteľom spirituality naklonenej takejto praxi je svätý Ludovít Mária Grignon z Monfortu, ktorý navrhoval kresťanom zasvätiť sa Kristovi rukami Panny Márie, ako účinným prostriedkom verne prežívať krstné záväzky.** Vo svetle Kristovho testamentu (porov. Jn 19, 25 – 27) úkon „zasvätenia“ je totiž uvedoméle uznanie osobitného miesta, ktoré Mária z Nazareta zaujíma v tajomstve Krista a Cirkvi, príkladnej a všeobecnej hodnoty jej evanjeliového svedectva, dôvery v jej príhovor a v účinnosť jej ochrany, mnohorakej materskej funkcie, ktorú vykonáva, ako opravdivá matka v poriadku milosti, na osôh všetkých a každého zo svojich detí. Treba však poznamenať, že výraz „zasvätenie“ sa používa s určitou šírkou a nevhodne: „**hovorí sa napríklad, zasvätiť deti Panne Márii, keď sa v skutočnosti myslí len zveriť ich pod ochranu svätej Panny a prosiť pre ne jej materské požehnanie.**“ Chápe sa aj podnet pochádzajúci z viacerých strán, užívať namiesto „zasvätenia“ iné výrazy, ako „zverenie sa“, „oddanie sa“. **V našom čase, totiž, pokroky dosiahnuté liturgickou teológiou a z nich vyplývajúca požiadavka presného používania termínov, dávajú podnet rezervovať výraz „zasvätenie“ obetovaniu seba samých Bohu.** Znakom tohto „zasvätenia“ je úplnosť a trvácnosť, zárukou je zásah Cirkvi, a základom sú sviatosti krstu a birmovania. Úkon zverenia sa nemá byť ovocím prechodnej emócie, ale osobného rozhodnutia, slobodného a vyzreteho; má sa vyjadriť korektným spôsobom v linii takpovediac liturgickej: Otcovi skrze Kris-

ta v Duchu Svätom s prosbou o príhovor Panny Márie, ktorej sa úplne zverujeme, aby sme verne zachovávali krstné záväzky a žili v synovskom postoji k nej; má sa vykonať mimo slávenia eucharistickej obety, lebo ide o úkon zbožnosti, neprípodobiteľný liturgii: zverenie sa Panne Márii sa totiž podstatne líši od ostatných foriem liturgického zasväcovania.

Znaky a symboly

Osobitná úcta k Božej Matke sa prejavuje a nosením rôznych znakov, symbolov, ktoré navonok naznačujú a nebojím sa napísať „evanjelizujú“ nielen nositeľa, ale aj tých, čo tieto znaky vnímajú. Celkom iste na prvom mieste je **Karmelitánsky škapuliar a ostatné škapuliare**

V dejinách mariánskej zbožnosti sa stretávame s úctou k rozličným škapuliarom, medzi ktorými vystupuje do popredia škapuliar Panny Márie z vrchu Karmel. Jeho rozšírenie je všeobecné a aj naň sa nepochybné vzťahujú slová koncilu o pobožnostiach a nábožných cvičeniach, *ako ich odporúča počas storočí Učiteľský úrad Cirkvi.* Karmelitánsky škapuliar je redukovaná forma rehoľného rúcha Rádu bratov Panny Márie z vrchu Karmel. Stal sa veľmi rozšíreným prejavom zbožnosti, a aj keď bez záväzku, škapuliar uchováva určitý druh súladu so životom a spiritualitou karmelitánskej rodiny. Škapuliar je vonkajší znak zvláštneho synovského a dôverného vzťahu, ktorý sa utvára medzi Pannou, Matkou a Kráľovnou Karmelu a ctiteľmi, ktorí sa jej zverujú v úplnej oddanosti a utiekajú sa plniť dôvery k jej materskému príhovoru; **pripomína primát duchovného života a potrebu modlitby.** Preto má význam vstúpiť do škapuliarskeho bratstva. Škapuliar sa odovzdáva osobitným cirkevným obradom, v ktorom sa vyhlasuje, že **pripomína krstné predsavzatie obliecť sa v Krista s pomocou panenskej Matky, podnecuje naše pripodobňovanie sa Slovu, ktoré sa stalo človekom na chválu Najsvätejšej Trojice, aby sme nosením svadobného rúcha prišli do nebeskej vlasti.**

Odvodzovanie karmelitánskeho, ako aj iných škapuliarov, nech sa znovu uvedie k počiatkovej vážnosti: nemá byť úkonom viac-menej improvizovaným, ale záverečným úkonom dôkladnej prípravy, v ktorej si veriaci uvedomil povahu a ciele združenia, ku

ktorému patrí, a životné záväzky, ktoré preberá. Význam škapuliara sa zvlášť zdôrazňuje v čase okolo 17. júla keď sa v Cirkvi slávi spomienka Panny Márie Karmelskej. U nás sa táto tradícia spája napr. s pútnickými miestami Topoľčianky, Gaboltov, Domaniža...

Mariánske medaily

Osobitným a veľmi cenným prvkom mariánskej úcty a vyjadrenia zverenia sa Božej Matke sú **Mariánske medaily**. Veriaci radi nosia zavesené na krku medaily s obrazom Preblahoslavenej Panny Márie. Sú svedectvom viery, znakom úcty k svätej Pánovej Matke a prejavom dôvery v jej materskú ochranu. **Cirkev tieto predmety mariánskej zbožnosti pozhŕňa a pripomína, že „slúžia ako pripomienka lásky k Bohu a k vzrastu dôvery k Preblahoslavenej Panne“, ale upozorňuje veriacich, aby nezabúdali, že úcta k Panne Márii, Ježišovej matke, vyžaduje si predovšetkým dôsledné svedectvo života.** Medzi mariánskymi medailami pre svoju mimoriadnu rozšírenosť vystupuje do popredia takzvaná **záračná medaila**. Svoj pôvod má v zjaveniach Panny Márie v r. 1830 skromvej novícke Dcére kresťanskej lásky Kataríne Labouré, neskôr vyhlásenej za svätú. Medaila, razeňá podľa náznakov, ktoré svätici poskytla Panna Mária, bola pre svoju bohatú symboliku nazvaná „mariánskym mikrokozmosom“: pripomína totiž tajomstvo vykúpenia, lásku Ježišovho Srdca a bolestného Srdca Panny Márie sprostredkujúcu funkciu Márie, tajomstvo Cirkvi, vzťah medzi zemou a nebom a život časný i večný. Nový podnet na šírenie „záračnej medaily“ dal svätý Maximilián Mária Kolbe (+ 1941) a hnutia, ktoré on založil alebo sa ním inšpirovali. V r. 1917, totiž on sám prijal „záračnú medailu“ ako odznak náboženského združenia Rytierstvo Nepoškvrnenej, ktoré založil v Ríme, keď bol ešte mladým členom Rehole menších bratov konventuálov. **„Záračná medaila“, ako ani ďalšie medaily Panny Márie a iné predmety náboženského kultu, nie sú nejaký talizman, ani nemajú viesť k márnej ľahkovernosti.** Príslub Panny Márie, podľa ktorého „tí, čo ju budú nosiť, dostanú veľké milosti“, vyžaduje od veriacich pokornú a vytrvalú náklonnosť ku kresťanskému poslaniu, stálu a dôvernú modlitbu, ako aj dôsledný kresťanský život. XXX

Osobitným prejavom úcty k Božej Matke je **Hymnus akatist** (akathistos – t. j. spievaný postojácky). On predstavuje jeden z najstarších a najslávnejších prejavov mariánskej zbožnosti byzantskej tradície. Hlavné dielo literatúry a teológie obsahuje v modlitbovej forme to, čo Cirkev prvých storočí verila o Panne Márii so všeobecným súhlasom. Inšpirujúcim prameňom sú Sväté písmo, náuka definovaná na ekumenických konciloch v Nicei (325), v Efeze (431) a Chalcedone (451) a úvaha východných otcov 4. a 5. storočia. Akatist slávnostne predvádzaný vo východnom liturgickom roku na piatu sobotu Veľkého pôstu sa okrem toho spieva pri mnohých ďalších príležitostiach a odporúča sa zbožnosti kléru, rehoľníkov i veriacich.

V posledných rokoch sa tento hymnus veľmi rozšíril aj v komunitách a medzi veriacimi latinského obradu. K jeho poznaniu prispeli poväčšine niektoré slávnostné

mariánske bohoslužby v Ríme za prítomnosti Svätého Otca, čo malo v Cirkvi veľký ohlas. **Tento pradávny hymnus, ktorý je zrelým ovocím najstaršej tradície nerozdelenej Cirkvi na počesť Panny Márie, je výzvou a prosbou za jednotu kresťanov pod vedením Pánovej Matky:** „Také bohatstvo chvál, nazhromaždené rozličnými formami veľkej cirkevnej tradície, by nám mohlo pomôcť k tomu, aby Cirkev znovu dýchala naplno, oboma svojimi pľúcami: Východom i Západom.“

Úcta k Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie

Výrazným prvkom mariánskej úcty je úcta k **Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie**. V nasledujúci deň po slávnosti Najsvätejšieho Ježišovho Srdca slávi Cirkev spomienku na Nepoškvrnené Srdce Panny Márie. Susedstvo dvoch takýchto slávení je už samo osebe liturgickým znakom ich úzkej spojitosti: **tajomstvo Spasiteľovho Srdca sa premieta a zrkadlí v Srdci jeho Matky, ktorá je aj jeho spoločníčkou a učeníčkou.** Ako slávnosť Najsvätejšieho Srdca oslavuje Kristove spásnosť tajomstvá syntetickým spôsobom a privádza ich znovu k ich prameňu, teda k Srdcu, tak aj **spomienka na Nepoškvrnené Srdce Panny Márie je celkovou oslavou toho, že sa Panna Mária srdcom Matky pripojila k spásnosnému dielu Syna:** od narodenia po smrť a zmŕtvychvstanie, až po dar Ducha Svätého. **Úcta k Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie sa veľmi rozšírila po zjaveniach Panny Márie vo Fatime r. 1917.** Na 25. výročie týchto zjavení, r. 1942, Pius XII. zasvätil Cirkev a ľudské pokolenie Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie, a r. 1944 bol sviatok Nepoškvrneného Srdca Panny Márie rozšírený na celú Cirkev.

Prejavy ľudovej zbožnosti k Nepoškvrnenému Máriinu Srdcu pri zachovaní neprekonateľnej vzdialenosti medzi Synom, pravým Bohom a Matkou, ktorá je len tvorom, **napodobňujú tie, ktoré sa vzdávajú Srdcu Pána Ježiša:** zasvätenie jednotlivých veriacich, rodín, rehoľných spoločenstiev i národov; odčinenie modlitbou, umŕtvenie, skutky milosrdenstva a pobožnosť piatich prvých sobôt mesiaca. Pokiaľ ide o pobožnosť sviatostného prijímania v päť prvých sobôt nasledujúcich po sebe platia poznámky uvedené pri pobožnosti deviatich prvých piatkov: ak sa vylúči akékoľvek preceňovanie časového prvku a ak sa sväté prijímanie koná korektne v rámci slávenia Eucharistie, táto pobožnosť sa má brať ako vhodná príležitosť žiť intenzívne v postoji inšpirovanom Pannou Máriou veľkonočne tajomstvo, ktoré sa slávi v Eucharistii.

Pozorný čitateľ si možno teraz položí otázku: Kam smeroval autor tohto príspevku, alebo kam nás chcel nasmerovať? Nikam inam, iba k správne chápaniu mariánskej úcty. Chcel dokázať, že mariánska úcta nie je rovná úcte Boha, ale má svoj pôvod v nej, lebo Boh si Máriu vyvolil, predznačil, ochránil a povolal, a to na základe oficiálneho dokumentu Katolíckej cirkvi

Direktórium o ľudovej zbožnosti a liturgii zo 14. decembra 2001 chcel vyvrátiť toľko prezentovanú lož, že sme Matku Krista zbožštili a vzdávame jej úctu ako Bohu, čo

nie je pravda. Máriu, Božiu Matku si ctíme, nekľaníme sa jej, ale ju milujeme ako svoju matku, lebo tým realizujem slovo jej Syna z križa: „Hľa, tvoja matka“ a každá matka si zaslúži úctu a tá Ježišova najvyššiu, ale správne chápanú a žitú.

Daniel Dian

Rozdielni a predsa jednotní

Slávnosť svätých apoštolov Petra a Pavla si na Slovensku od nepamäti spájame s primátom apoštola Petra a s poverením, ktoré dostal od Ježiša: *Pas moje baránky, pas moje ovce.* A to je asi aj dôvod, prečo sa v deň ich sviatku opäť a opäť hlásime k „súčasnému Petrovi“, biskupovi na Petrovom stolci a Petrovmu nástupcovi, pápežovi, ktorým v súčasnosti je Benedikt XVI.

„Svätí Peter a Pavol sú dvaja najvýznamnejší apoštoli. Naši predkovia ich nazývali apoštolskými kniežatami. Vyjadrovali tým ich výnimočné postavenie v apoštolskom zbore prvotnej Cirkvi.

Niektorí kresťanskí myslitelia, napríklad Francúz Jean Quetton sa pozastavovali nad skutočnosťou, že spomenutí apoštoli predstavujú dve veľmi rozdielne, ba v mnohom protichodné osobnosti, a predsa ich Cirkev spája a spoločne uctieva. Je to azda iba preto, že obidvaja napokon pôsobili v Ríme a tam aj zomreli mučeníckou smrťou?

Historicky môže byť aj tam základ ich spoločnej úcty, ale ich význam a spoločné miesto v Cirkvi sa neopiera len o túto historickú zľahu ich pôsobenia. Práve ich rozdielne silné charaktery a ich odlišná apoštolská funkcia a zameranie v službe tomu istému Kristovi a jeho evanjeliu, nadržalo poznačili základnú štruktúru kresťanstva, zvlášť Katolíckej cirkvi. Apoštol Peter je základom viery, jednoty a pôvodnej tradície, apoštol Pavol je smelý uskutocňovateľ obnovy, ktorú priniesol Kristus a neúnavný bojovník za kresťanskú univerzálnosť.

Boží Duch sa v celých dejinách Cirkvi prejavuje práve touto dvojitou cestou Petra a Pavla. V Cirkvi sa spája Petrova vernosť pôvodnému s Pavlovou priebornosťou novoty. Petrova autorita s Pavlovou slobodou, Petrova pravda a jednota s Pavlovou univerzálnosťou a prorockým dynamizmom“, napísal Raimund Ondruš vo svojej knihe životopisov svätých: *Dosišli cieľ* (Rím 1984 str. 429 – 439).

Keď sme v úvode povedali, že sviatok svätých apoštolov Petra a Pavla si na Slovensku od nepamäti spájame so vzťahom veriacich k nástupcovi svätého Petra, rímskeho biskupa, nemožno nespomenúť súčasného Svätého Otca Benedikta XVI., v ktorom sa, možno povedať, spája Petrovo úsilie o jednotu a pôvodnú tradíciu s úsilím Pavla o uskutočňovanie obnovy a o kresťanský univerzalizmus, tak ako to v citovanej knihe napísal páter Ondruš: „Boží Duch sa prejavuje v celých dejinách Cirkvi touto dvojitou cestou Petra Pavla...“ A Benedikt XVI. sa naozaj tak, ako to robila Cirkev v celých dejinách, usiluje o Petrovu cestu vernosti pôvodnému s Pavlovou priebornosťou novoty, o Petrovu autoritu a Pavlovu slobodou, o Petrovu

vernosť a o Pavlov prorocký dynamizmus. A tak, keď budeme v deň slávnosti svätých apoštolov spievať: *Živ Bože Otca Svätého, námestníka Kristovho*, nech tieto slová vyvierajú naozaj z hĺbky nášho srdca, nech sú ozajstným vyznaním vernosti Petrovmu nástupcovi.

Pripravila X. Duchoňová

Svätý Peter, služobník a apoštol Ježiša Krista

Duchovná príprava na jubileum začiatku misie svätých Cyrila a Metoda u nás – *Stretnutia nad Božím slovom* formou *Lectio divina* s otcom arcibiskupom Mons. Stanislavom Zvolenským – pokračovala témou: *Svätý Peter, služobník a apoštol Ježiša Krista* (Mt 16, 13 – 20).

Keď Ježiš prišiel do kraja Cézarej Filipovej, pýtal sa svojich učeníkov, za koho pokladajú ľudia Syna človeka. Odpovedali rôzne: *jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša, Jeremiáša, alebo za jedného z prorokov*, lebo prorocký duch vyhasnutý od čias Malachiáša, sa podľa očakávania Židov mal vrátiť ako znak mesiášskych čias buď v podobe Eliáša, alebo všeobecným vyliatím Ducha. Ján Krstiteľ poprel, že on je „prorokom“ ktorého hlásal Mojžiš. Kresťanská viera spoznala tohto „proroka“ jedine v Ježišovi. K vyznaniu Ježišovho mesiášstva uvedeného v Evanjeliách podľa Marka a Lukáša pridáva Matúš božské synovstvo. *„A za koho ma pokladáte vy?“ Odpovedal Simon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha“ Ježiš mu povedal: „Blahoslavený si, Simon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach. A ja ti hovorím: Ty si Peter Skala a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva, čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“*

Ani jedno z týchto mien, grécky *Petros*, aramejsky *Kefa*, ktoré znamenajú Skala, sa nepoužívalo ako meno človeka predtým, ako ním Ježiš nazval vodcu apoštolov, aby tak symbolizoval jeho úlohu pri založení Cirkvi. Cirkev pod pojmom *ecclesia*, znamená zhromaždenie a nachádza sa v Starom zákone na označenie spoločenstva vyvoleného ľudu, najmä na púšti. Ježiš preberá tento výraz a označuje ním mesiášske spoločenstvo, pre ktoré chce vyliatím svojej krvi založiť *Novú zmluvu*. Tým, že tento názov používa paralelne s výrazom *nebeské kráľovstvo* naznačuje, že toto eschatologické spoločenstvo sa začne už tu na zemi ako organizované spoločenstvo, ktorému určuje vodcu. Atribútom sv. Petra sú kľúče. On má teda moc otvoriť alebo zatvoriť prístup do nebeského kráľovstva, prostredníctvom Cirkvi. Peter, ako správca Božieho domu bude vykonávať svoj úrad tým, že vpustí alebo vylúči z neho tých, ktorých uzná za hodných a bude spravovať spoločenstvo všetkými vhodnými rozhodnutiami vo veciach viery a mravov. Katolícka exegéza je presvedčená, že tieto večné prísľúbenia neplatia len pre Petra, ale aj pre jeho nástupcov. (Z komentárov k Jeruzalemskej Biblii).

Aj keď Peter v minulosti viackrát zlyhal a prejavil svoju ľudskú slabosť, Ježiš ho vybral za hlavu svojej Cirkvi pre jeho vieru

a dôveru v Boha. Aký je rozdiel medzi vierou a dôverou pochopíme z príbehu: „Povrazolezec sa vybral s fúrikom cez lano natiahnuté ponad ulicu vo výške druhého poschodia. Keď sa opýtal divákov, či veria, že bez problémov prejde po lane, všetci nadšene privedčili. Keď ich ale vyzval, aby jeden z nich nasadol do fúrika, ktorý bude tlačiť pred sebou, nenašiel sa nikto.“ Mnohí oponujú, že Cirkev je tu už vyše dvetisíc rokov a zatiaľ sa jej nepodarilo vytvoriť ideálny svet bez zloby a nenávisťi, hľadu a vojen. No, voda je tu určite oveľa dlhšie, a doteraz mnohí chodia špinaví. Nezáleží na teoretickej možnosti, ale na ochote a láske robiť veci tak, ako to Boh vo svojej láske a добрote od nás vyžaduje. Ako je to s našou vierou a dôverou? **Táňa Hrašková**

Farská knižnica informuje

Z knihy Exodus vieme, ako vyvolený národ obsiahol Desatoro – základný morálny kódex, ako Boh zhrnul svoj zákon a prikázania do podoby, ktorá sa zместila na dve kamenné tabule odovzdané Mojžišovi (Ex 24, 12).

Väčšina z nás vie odrecitovať text Desatora, ktoré sme sa v detstve naučili napamäť. Možno nám Desatoro slúži aj ako spovedné zrkadlo, keď sa pripravujeme na sviatosť zmierenia. No drobná publikácia, ktorá nedávno obohatila náš farský knižničný fond **Anselm Grün: Desaf' rád pre šťastný život** (Vydavateľstvo Don Bosco, 2012,

(Dokončenie zo s. 1)

citil múdrejší od pápeža i celej Cirkvi. Inak by aj o nás platil vtíp o nemeckom teológovi Hansovi Küngovi, ktorého vraj v konkláve zvolili za pápeža, ale on radšej hneď abdikoval, lebo nechcel prísť o svoju „neomylnosť“ teológa, ktorý tak rád spochybňuje neomylnosť pápeža. Správne formovaná pokora a poslušnosť nemá nič spoločné s falšným konformizmom. Je diktovaná predovšetkým túžbou nenahradiť Pravdu svojou „pravdou“. Paradoxne, túžba po pravde je katalyzátorom aj druhého postoja – mať ducha odvahy. Ani dnes, ba ani v celej histórii kresťanstva nie je núdzou o príklady, keď sa reprezentanti Cirkvi radi pohybovali po vychodených cestičkách aj za cenu, že by sa točili v kuse dookola. Vždy boli tendencie niektorým javom či procesom zabrániť aj s použitím autority. Niekedy nielen v legitímnom zmysle evanjeliového „čo zviažeš alebo rozviažeš na zemi“, ale občas sa podarilo pri tom zväzovaní niečo aj zauzliť, niektoré z týchto „uzlov“ dokáže rozuzliť jedine Pán Boh...

Nebyť apoštola Pavla, sv. Peter by si najradšej do konca života hovel v Jeruzaleme. Spomeňme z nových postáv kardinála Henriho de Lubaca či Yvesa Congara, ako si najskôr niektoré svoje názory „odskákali“ a potom ich Cirkev prijala za svoje. Na niektoré „sedé zóny“ (dajú sa čiastočne stotožniť s autentickým učením Cirkvi, resp. niektorými jej tézami?) poukazuje už zosnulý teológ Bernard Häring vo svojej smutnej knihe *Moja skúsenosť s Cirkvou*. Nebyť odvážnych kvasení, ale aj múdrych,

127 s.) nám ponúka pohľad na Desatoro ako na sprievodcu na ceste k slobode.

Nemeckého benediktína Anselma Grüna nemusím nijako osobitne predstavovať, lebo je to známy duchovný autor, ktorého mnohé diela sú preložené do slovenčiny, a nepochybujem, že tieto jeho knižky tvoria aj náš domáci knižničný fond.

Autor sa nám cez podrobnú katechézu každého prikázania z Desatora snaží otvoriť nový pohľad, pohľad plný slobody. Prikázania nás nezbavia, nerobia nás neslobodnými, neslúžia Bohu na to, aby nás nimi poviazal a uvalil na nás nesplniteľné záväzky, ale práve naopak. Dar Desatora je dar slobody pre ľudstvo. Bezpečná cesta ako nezablúdiť na tmavých a kľukatých cestách života. Je svetlom i podrobnou mapou. Mapou, ktorá má zrozumiteľné značky pre všetkých.

Kapitol je okrem úvodu a záveru presne desať. Nič navyše, len návod ako správne rozumieť textu, ktorý je starý tritisíc rokov. Každá kapitola sa venuje jednému prikazu. Jednoduchá Božia veta je pretlmočená do moderného jazyka, ale bez toho, aby stratila na obsahu, podstate a jednoduchosti. Kapitoly sa dajú čítať aj v inom poradí, aktuálne podľa našej potreby, nenadväzujú na seba, ale len na podstatu jednotlivého prikázania Desatora.

Ak sa budeme v tomto novom svetle pozeráť na Desatoro ako na spovedné zrkadlo, zrazu nutne zistíme, že nehladáme to, čo sme porušili svojim konaním, ale to, čo sme zanedbali a neurobili vo svetle konkrétneho prikázania, aby sme boli slobodnejší a takí, akých nás chce mať Boh, autor Desatora.

Monika Šandorová

Bohom osvietených ľudí, Cirkev by sa bála pohanského sveta, najpohodlnejšie by bolo interpretovať knihu Genesis tak, že celý svet vznikol za šesť dní a basta, inkvizíčné metódy najskôr použiť a potom sa tváriť, že Inkvizícia ani neexistovala a ak aj, tak za jej prechmaty môžu svetskí panovníci atď. Nedávno, 12. mája, v súvislosti so 450. výročím obnovy pražského arcibiskupstva, kde bol pápežským legátom viedenský kardinál Schönborn, ktorý má rodisko v Čechách, uviedla Česká televízia dokument o tomto prelátovi. V závere relácie sa pán kardinál Schönborn zamýšľal, kam sa zaraďuje v rámci Cirkvi. A v odpovedi tento teológ a dušpastier nachádza ako cennú devízu svojho života **otvorenosť**.

Divajme sa s nádejou a otvorenosťou do budúcnosti. Aj sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla na záver tohto mesiaca nám hovorí, že vernosť a otvorenosť kráčajú spolu. Aj v minulosti stála Cirkev pred rôznymi výzvami. Čas preverí a Božia múdrosť dokáže, ktoré z týchto výziev majú povahu znamení čias a budú sa vedieť presadiť aj vďaka Cirkvi, alebo aj napriek jej odporu, a ktoré majú čosi spoločné s chertovskými „zbláznenými pravdami“, keď sa určité pravdy očistia a dozrejú, alebo naopak sa určité vízie ukážu ako trápne ľudské blúznenie. Nedostali sme ducha otroctva, ale adaptívneho synovstva. Zíme našu vieru nie s nezodpovedným rúcaním tradícií ani s ustráchanosťou a krčovitým držaním sa prežitého, ale s vďačnosťou a bážňou, s pokorou i odvahou.

Branislav Čaniga, Váš blumentálsky farár

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Št: 14,30 – 16,30 h; telefón (kancelária): 55 56 23 19, 0904 555 566; zaopatrovací mobil: 0948 313 363 (služi výlučne na zaopatrovanie chorých).

SVÄTÉ OMŠE

- **neďela a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (maď.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; 18,00 h, v sobotu popoludní len o 18,00 h; vo štvrtok o 18,00 h sv. omša v latinskom jazyku;
  - **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v neďelu; sv. omša o 18,00 h nie je.
- Počas školského roka:
sv. omša pre mládež . . . . . utorok – 18,00 (spieva zbor Bečkari)
sv. omša pre birmovancov . . . . . piatok – 18,00 (spieva mládežnícky zbor)
sv. omša pre deti . . . . . neďela – 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

- vo **všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • v **prvopiatočnom týždni** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • v **neďelu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

2. 6. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 16. 6. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

- v **strediu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

- **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný lístok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

- **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz so psychológom a raz s lektrmi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia sú vždy v pondelok o 18,00 h na farskom úrade. Začína sa prvým pondelkom v mesiaci. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša. V týchto katechézach pokračujeme od mesiaca január.

- **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorok a stredy o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova):
St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretávajú vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návštevy a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA JÚN

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcem:

Aby každá národná a medzinárodná inštitúcia podporovala úctu k ľudskému životu od počatia až po prirodzenú smrť.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcem:

Aby menšinové Cirkvi v Ázii medzi nekresťanskými národmi spoznali metódy odovzdávania evanjelia a radostne svedčili o tom, že patria Kristovi.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby sa v láske Najsvätejšieho Ježišovho Srdca posilnila jednota kresťanov a veriacych so svojimi biskupmi a Svätým Otcem. Na tento úmysel nech je obetovaná modlitba Cirkvi – Liturgia hodín.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

3. 6. Neďela Najsvätejšej Trojice

7. 3. Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi

15. 6. Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

16. 6. Nepoškvrneného Srdca Panny Márie

23. 6. Narodenie Svätého Jána Krstiteľa

29. 6. Sv. Petra a Pavla, apoštolov

OZNAMUJEME

- **litánie k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu budú**, vždy ráno po svätej omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,10 h a popoludní po svätej omši, ktorá sa začína o 16,30 h, teda asi o 17,10 h;
- **sväté omše na prikázaný sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi vo štvrtok 7. júna** budú o 5,45, 6,30, 9,00 (pre Cirkevnú školu), 10,30, 16,30, 18,00 a 19,00 h. Svätá omša o 16,30 h bude spojená s eucharistickou procesiou v priestoroch kostola;
- **Slávnosť Najsvätejšieho tela a krvi Pána** budú sláviť všetky bratislavské farnosti spoločne v neďelu 10. 6. 2010. Svätá omša na Primaciálnom námestí sa začne o 10,30 h. V ten deň bude predpoľudní posledná svätá omša o 9,00 h;
- **sviatosť birmovania** prijímajú naši birmovanci v sobotu 2. júna o 10,00 h;
- **omšové úmysly na mesiac júl** sa budú zapisovať v krstnej kaplnke v pondelok 4. júna od 16,00 h;
- **rekolekcia kňazov dekanátu Bratislava – Stred** bude v blumentálskom kostole v pondelok 4. júna o 9,00 h;
- **sväté omše na prikázaný sviatok svätých apoštolov Petra a Pavla (piatok, 29. júna)** budú o 5,45; 6,30; 9,00 (pre Cirkevnú školu), 10,30; 16,30; 18,00 a 19,00 h.

CHARITA BLUMENTÁL BUDE POSKYTOVAŤ TIETO SLUŽBY:

Právna poradňa: každú stredu od 15,30 do 17,30 h; 1. a 3. štvrtok v mesiaci v čase od 9,00 – 11,00 h;

Psychologická pomoc: v pondelok od 12,00 – 13,00 h – psychológ pre dospelých a seniorov; v utorok od 17,00– 18,00 h – psychológ pre deti; vo štvrtok od 18,00 – 19,00 hod. – psychológ pre mladých dospelých;

Výučba práce s počítačom (využívanie služieb internetu a pod.): v utorok od 16,30 – 18,00 h; v stredu od 17,30 – 19,00 h;

Do právnej poradne a na výučbu práce s počítačom sa môžu záujemcovia prihlásiť aj mailom na adrese charita.blumental@gmail.com.

Bližšie informácie na č. t. 0949 461 361.

Finančné poradenstvo (zlepšenie finančnej gramotnosti): v pondelok od 16,30 h. Vopred sa treba telefonicky objednať na č. tel. 0905 149 730

Poradenstvo poskytujeme v kancelárii Charity v priestoroch farského úradu na Vazovovej ul. 8.

Všetky poskytované služby sú bezplatné!

Dňa 13. júna sa vdp. Branislav Čaniga dožíva okrúhlych narodenín, štyridsať rokov života. Redakcia sa v mene svojich spolupracovníkov, prispievateľov a čitateľov pripája k blahoželaniam celej farnosti a vyprosuje pánu farárovi hojnosť Božích darov, veľa zdravia, spokojnosti a tvorivých síl. Za redakciu X. Duchoňová